

Editöre Mektup

Sayın Editör,

Derginizin 2012 yılının 27nci cilt ve 1nci sayısında yayımlanan Yağcı Tuncer L ve ark.'nın “İki erişkin hastada rastlantısal olarak saptanan bronşiyal yabancı cisim aspirasyonu” başlıklı yazısını ilgiyle okudum ⁽¹⁾.

Makalede trakeobronşiyal yabancı cisim aspirasyonlarının, her yaşta görülebilse de, erişkinlerde çocuklara nispeten daha nadir görülen bir durum olduğuna dikkat çekilmektedir. Yazının çıkış noktasının da bu “erişkinlerde daha nadir görülme” durumu olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim yazarlar bu durumu yazının başlığında da vurgulamış ve “İki erişkin hasta” ifadesini kullanmışlardır. Bununla birlikte, olgu sunumunda yer alan iki olgudan birincisi 16 yaşında bir çocuktur.

Türkiye Cumhuriyeti yasaları ve tıbbi uygulamaları da içeren güncel uygulamaları çerçevesinde, 0-18 yaş grubu bireyler “çocuk”tur. Hiçbir koşulda “erişkin” olarak nitelendirilmeleri uygun değildir. Nitekim, Birleşmiş Milletler Merkezi’nde 29-30 Eylül 1994 tarihinde imzaya açılan Çocuk Hakları Sözleşmesi’ni imzalayan ilk ülkelerden birisi Türkiye’dir. Bu sözleşme 27 Ocak 1995 tarihinde 22184 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak 4058 sayılı yasa ile iç hukuk kuralına dönüşmüştür ⁽²⁾. Çocuk Hakları Sözleşmesi’nin 1. Maddesi “Bu sözleşme uyarınca çocuğa uygulanabilecek olan kanuna göre daha erken yaşta reşit olma durumu hariç, on sekiz yaşına kadar her insan çocuk sayılır” demektedir ⁽³⁾.

Buna ek olarak, Yeni Türk Ceza Kanunu’nun Tanımlar başlığını taşıyan altıncı maddesinde, “Çocuk onsekiz yaşını doldurmamış kişidir” (6/1-b) denmektedir ⁽⁴⁾. Esasen, bu tanım, Eski Türk Ceza Kanunu’nda da yer almaktadır. Türk Ceza Kanunu’nda yer almayan ancak örneğin İsviçre

Ceza Kanunu’nda yer alan “genç” kavramına göre ise ancak 18-25 yaş grubuna “genç” denmektedir ⁽⁴⁾.

Yurdumuzdaki yaygın ve kabul görmüş tıbbi uygulamalar bakımından yine “0-18 yaş” grubundaki bireyler “çocuk” olarak kabul edilir. Sosyal güvenlik kuruluşlarının tek çatı altında toplanmasından sonra oluşturulan Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tüm Türkiye’de ana sağlık hizmeti alıcısı konumuna gelmiştir. SGK’nın uygulamaları da 0-18 yaş grubundaki hastaların “çocuk” olarak değerlendirilmesi doğrultusundadır. Örneğin, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları ile Çocuk Cerrahisi branşları için belirlenen teşhis ve tedavi yaş aralığı “0-18”dir. Ayrıca, 0-18 yaş grubundaki Türk Vatandaşları “çocuk” olduklarından, sağlık hizmetlerinden ücretsiz olarak faydalanma hakkına sahiptir.

Yukarda özetlemeye çalıştığım yasa ve güncel uygulamalar doğrultusunda adı geçen yazıda yer alan “erişkin” ifadesinin uygun olmadığına, yazarlar tarafından yabancı cisim aspirasyonu nedeniyle başarılı bir şekilde tedavisi yapılan hastanın bir “çocuk” olduğuna dikkat çekmek isterim.

Doç. Dr. Çiğdem Ulukaya Durakbaşı
TCSB İstanbul Medeniyet Üniversitesi Göztepe
Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Çocuk Cerrahisi Kliniği Eğitim Sorumlusu

KAYNAKLAR

1. Yağcı Tuncer L, Baysungur V, Tezel Ç, Sulu E, Taşolar O, Öz E, Yılmaz A. İki erişkin hastada rastlantısal olarak saptanan bronşiyal yabancı cisim aspirasyonu. *Göztepe Tıp Dergisi* 2012;27:41-44.
2. Polat O, McLaughney A. Çocuk İstismarı ve İhmali. Unicef ve Adli Tıp Kurumu. İstanbul
3. <http://www.turkhukuk sitesi.com/showthread.php?t=5719>
4. <http://www.iudergi.com/tr/index.php/hukukmhb/article/viewFile/2483/2071>

EDİTÖRE MEKTUBA YAZAR TARAFINDAN VERİLEN CEVAP:

Erişkin ve çocuk hastalarda trakeobronşiyal yabancı cisimler ile ilgili çok sayıda olgu sunumu ve klinik araştırma yayınlanmıştır. Bu çalışmalarda erişkin ve çocuk hasta grupları tanımlanırken farklı yaşlar kriter alınmıştır. Ramos ve ark. ⁽¹⁾, erişkin hastaları kapsayan çalışmalarında 14 yaşından büyük hastaları “erişkin” olarak kabul ederek çalışma kapsamına dahil etmişlerdir. Göktas ve ark. ⁽²⁾ tarafından yapılan ve çocuk hasta grubunda yabancı cisim aspirasyonlarının değerlendirildiği diğer bir çalışmada 0-14 yaş arasındaki hastalar “çocuk hasta” olarak tanımlanmıştır. Bir başka çalışmada da benzer şekilde 14 yaşın üzerindeki olgular erişkin hasta olarak tanımlanmıştır ⁽³⁾. Baharloo ve ark.'nın ⁽⁴⁾ çocuk ve erişkin hastaları kapsayan çalışmalarında, 8 yaşına kadar olan olgular çocuk, 8 yaşın üzerindeki olgular ise erişkin olarak değerlendirilmiştir. Bu bulgular eşliğinde yazımızda 16 yaşındaki hastanın erişkin hasta olarak tanımlan-

masının bilimsel açıdan doğru bir yaklaşım olduğunu düşünüyoruz.

KAYNAKLAR

1. Ramos MB, Fernández-Villar A, Rivo JE, Leiro V, García-Fontán E, Botana MI, Torres ML, Cañizares MA. Extraction of airway foreign bodies in adults: experience from 1987-2008. *Interact Cardiovasc Thorac Surg* 2009;9(3):402-5.
<http://dx.doi.org/10.1510/icvts.2009.207332>
PMid:19491125
2. Göktas O, Snidero S, Jahnke V, Passali D, Gregori D. Foreign body aspiration in children: field report of a German hospital. *Pediatr Int* 2010;52(1):100-3.
<http://dx.doi.org/10.1111/j.1442-200X.2009.02913.x>
PMid:19549062
3. Donado Uña JR, de Miguel Poch E, Casado López ME, Alfaro Abreu JJ. Fiber optic bronchoscopy in extraction of tracheo-bronchial foreign bodies in adults. *Arch Bronconeumol* 1998;34(2):76-81.
PMid:9580517
4. Baharloo F, Veyckemans F, Francis C, Bietlot MP, Rodenstein DO. Tracheobronchial foreign bodies: presentation and management in children and adults. *Chest* 1999;115(5):1357-62.
<http://dx.doi.org/10.1378/chest.115.5.1357>
PMid:10334153